

Ressurshefte

arbeid med unge voksne

FABU

Frelsesarmeens barn og unge

Hei!

Først av alt ønsker vi å takke for engasjementet som gjør at du leser dette. Det faktum at du, og mange andre, er med på å legge ned tid og krefter i arbeidet med ungdom og unge voksne er utrolig viktig både for både enkeltmennesker og for Frelsesarmèens fremtid som trossamfunn.

Realiteten er dessverre at vi i alt for stor grad mister de unge vi har inne i tiden etter konfirmasjonsalder og vi trenger derfor å gjøre konkrete tiltak for å holde på dem vi har i korpene våre og ikke minst finne ut hvordan vi kan nå ut til flere. Dersom vi ønsker å være et levende trossamfunn om 30 år trenger vi å ta disse utfordringene på alvor.

Da Frelsesarmeen kom til Norge var det mye oppstyr. Vi endret på de eksisterende normene. Gudstjenesteformen og uttrykket vår var radikalt, tilsynelatende uten liturgi. Folk elsket og hatet det. På den ene siden var det opprør med steinkasting på vinduer i Bergen, mens de i Drammen måtte ha politi til å roe ned forsamlinger på grunn av stor tilstrømning. Vi startet som en revolusjonerende armé som var nytenkende og uredd, mens nå er sannheten at vi mange steder (det er ikke sikkert det er slik hos dere) tilpasser gudstjenestene i stor grad - kanskje for stor grad - etter de som en gang var med på å pushe grenser, men som nå har kommet til et punkt hvor de ønsker det trygge og vante. La vi understreke at det ikke på noen måte er noe galt i å ønske dette, men dersom vi ønsker å være et alternativ for de unge i dag så må vi utenfor komfortsonen vår og tørre å være nytenkende og uredd. Vi må nå ut til de som ikke allerede har hørt Guds ord og bringe det gode budskap ut til verden. Og det er dette du og ditt korps er en del av.

Dette heftet har vi laget i håp om at du som legger ned tid og krefter i dette arbeidet kan finne hjelp og inspirasjon. På den måten håper vi at du skal få mer overskudd til å bruke tid og energi sammen med dem du møter, samtidig som vi håper å kunne komme med inspirerende idéer som gir deg lyst til å gå i gang med noe nytt eller videreutvikle noe som allerede eksisterer. Det du finner her er nok ikke så revolusjonerende i seg selv, men vi håper at du kan bruke det som en ressurs og at det kan være til hjelp i det arbeidet du/dere gjør. Og husk, noe av det viktigste du som voksen kan bidra med, er å være til stede og bruke tiden med unge voksne - vær interessert i livet deres og dele av dine egne erfaringer.

Må Gud velsigne deg og ditt korps i det arbeidet dere gjør og planlegger å gjøre!

Med vennlig hilsen

Tonje Madeleine Ellingsen Ringvold og Ståle Myksvoll Ørsnes
FABU HK

Hvorfor forsvinner unge voksne fra menigheter?

En av hovedutfordringene til de fleste menighetene i dagens samfunn, er å holde på de unge voksne. Vi kan si fra alderen 18 til 30 år. Det er en gruppe som er varierende og en gruppe som er vanskelig å være relevante for. Som flere kirkesamfunn, mister også Frelsesarmeen ungdommer etter konfirmanttiden. Det er en mobil målgruppe som kan bevege seg mye på få år: De kan flytte til et nytt sted for å studere, få nye venner og nye fellesskap som ikke er kristne, få ny jobb som gjør at de kanskje må flytte igjen, for så å få egen familie med barn. Det er en målgruppe som det skjer veldig mye med på få år, og da kan det være lett for målgruppen og ikke prioritere kirken.

Et annet punkt som gjør det vanskelig å holde på de unge voksne, er at da de var tenåringer hadde de mange opplevelser med Jesus - mange følelsesmessige opplevelser. Men fra slutten av tenårene og oppover kan føles som en stille periode sånn følelsesmessig. Dette har mye med hormoner og gjøre, men det gjør også at flere unge voksne stiller seg spørsmål om troen faktisk er sann. Det oppleves ikke slik det gjorde da man var nyfrelst. Det kan også sammenlignes med en forelskelse. Følelsene er like sanne og viktige etter lang tid, men den samme intense opplevelsen trenger ikke å være der kontinuerlig. Det er da det er viktig å tenke på at du som voksen og eldre person kan komme med visdom og hjelp til å forberede tenåringene på det som kommer. De eldre i menigheten kan hjelpe ungdommen til å bygge en tro som fungerer også etter tenårene, de trenger eldre forbilder og veiledere - noe som de også kan bli etterhvert.

Til sist må vi ta behovene til de unge på alvor. Når vi ser hvor forskjellige behov hver aldersgruppe har sier det seg selv at vi er nødt til å ha opplegg tilrettelagt for ungdommene som helhet, om ikke annet. Hvis vi ønsker at de skal bli værende i menigheten og gå sammen med Gud resten av livet må de få undervisning og oppfølging slik at de kan vokse og ikke bare stå på stedet hvil med den samme troen som de hadde da de sluttet på søndagsskolen.

Utfordringer i Frelsesarmeen:

- Vi har en etablert tradisjoner som gjør at mange unge voksne ikke kjenner seg igjen i uttrykksformen. De sies at man tar med seg de kulturelle stilene man likte da man var i tenårene, resten av livet. I en forsamling hvor gjennomsnittsalderen var unge f.eks på 70 tallet er det da lett å skjønne at en gudstjenesteform preget av dette ikke slår helt an hos de unge, hvor ting blir utdatert fra år til år.
- Vi er få unge i Frelsesarmeen og det kan føre til at mye blir internt. Da blir det vanskelig å møte nye mennesker og gi plass til dem.
- Hvis du er en del av Frelsesarmeen og er i alderen 18 - 30 år er du som regel leder på leir eller har en tjeneste i menigheten. Finnes det rom for dem som ikke føler seg som ledere?
- Når ungdommer/unge voksne flytter fra et sted til et annet sted, er vi for dårlige til å gi beskjed til menigheter på det kommende stedet for å ta dem i mot.
- Lite ressurser. Offiserer/ledere i menigheten føler de har for mye å gjøre og har ikke ekstra energi til å fokusere på denne målgruppen. Vi må tørre å prioritere de unge.

Viktige ting å ta med seg inn i forberedelser og oppstart av nye eller videreføring av eksisterende tiltak

Gi ungdommene/de unge voksne (dersom dere har noen fra før) eierskap til det du skal starte. Pass på at det ikke blir “vi” som ligger noe for “dem”. Ta dem med i prosessen fra starten av. På den måten vil det som startes være preget av dem og være en del av noe de ønsker å ta del i. Dette vil også smitte over slik at de lettere vil føle det naturlig å invitere med seg venner og bekjente.

Involver dem i det som skjer, hør hva de ønsker og hvordan de kan tenke seg å bidra.

Ved å involvere dem mest mulig sørger du for at opplegget blir tilrettelagt de som skal benytte seg av det på best mulig måte fremfor at det styres i for stor grad av hva vi tror de ønsker. Involver dem også i det som skjer hver gang. Finn ansvarsområder for dem. Kan du benytte sjansen til å drive litt ledertrening for noen av dem kanskje? Utfordre noen på å ha et ord for kvelden? Et vitnesbyrd? Eller kanskje “bare” ansvar for kiosken? Alt er med på å gi deltakerne en følelse av å være sett og kunne bidra med noe.

Lag en visjon slik at dere på en tydelig måte vet hva dere er. Vær tydelig på hva det er dere ønsker å oppnå med arbeidet dere står i/starter. Hvem er det som skal prioriteres høyest? Er det de som ikke er vant til å være i et kristent felleskap? De som ikke har noe forkunnskaper? Eller er det for de som allerede har sagt ja til å leve livet med Jesus og som ønsker å finne veien videre. Ta det neste steget i troen sin? Denne delen er ekstra viktig for det setter rammene for alt dere gjør og hvordan dere velger å gjøre det.

Sørg også for at dere formidler visjonen tydelig til de som er med i arbeidet både av ledere og av deltakere slik at alle har et bevisst forhold til hvem dette er for og hva dere ønsker å oppnå. Det betyr ikke at vi skal skyve vekk de etablerte i korpset selv om opplegget er tilrettelagt for kirkefremmede, men vissheten om dette kan være med på å gjøre det lettere for de som allerede er der å ta med seg venner og bekjente.

Vær tydelig på hvem som må gjøre hva

En av utfordringene vi stadig møter på i arbeid med ungdom og unge voksne er at man forventer at den som har ansvaret for arbeidet skal være den som får inn nye mennesker. Hadde det bare vært “så enkelt”. Realiteten er at vi aldri vil ha den samme påvirkningskraften som det deltakerne selv har. Ved å involvere dem, skape et tilbud de er stolt av og være tydelig på at det er DE som må få med seg nye vil sannsynligheten for å få inn nye øke betraktelig. Vi kan være med å tilrettelegge for at de skal få et opplegg som de setter pris på og ønsker å dele med andre, men de har selv den viktigste oppgaven. De må ut og snakke med sine venner og bekjente og få dem med. Det kan ikke vi gjøre.

Alle punktene over henger sammen og handler på forskjellig måte om det samme overordnede temaet. Ved å gi dem et tilbud de selv er stolt over, hvor de selv trives og hvor de føler seg hjemme vil det i større grad føles naturlig å ta med seg de man tilbringer tiden med ellers. Dette er med på å senke skillet mellom livet “på Frelsesarmeen” og livet ellers.

Konkrete forslag til tiltak som kan startes

Ett skritt videre - året etter konfirmasjon - ledertrening

Et skritt videre som er tiltenkt de som har konfirmert seg eller eldre. Vi ønsker at konfirmantene skal få mer eierskap til menigheten og håper at et slikt opplegg kan være til hjelp. Vi ønsker at man kan prøve å holde på de vi allerede har innom, gi dem mer tid til å finne seg til rette og føle seg som en del av menigheten, samt gi dem verdifull ledertrening. Dette opplegget kan gå parallelt med konfirmasjonsarbeidet og vil være en videreføring av det opplegget som var. Det trenger ikke nødvendigvis å koste så mye ekstra i form av ressurser, men vil være med å skape relasjoner både mellom dem og dere, men også til det som (forhåpentligvis) er årets konfirmanthull. Poenget med Ett skritt videre - er at de kan fungere som miljøarbeidere for årets konfirmanter, ha eget undervisningsopplegg, samt ha egne praksisområder (f.eks. søndagsskole, ungdomsarbeid, lyd/lys) i menigheten som gir dem mer eierskap til menigheten og utvikler dem som ledere. Vi anbefaler også at disse kan være hjelpeledere på årets konfirmanntur. Dette kan også kombineres med LUP.

Fordeler: Kan forhåpentligvis være en naturlig videreføring av konfirmasjonsåret. Gir mer tid til å gi deltakerne en følelse av tilhørighet i menigheten som igjen gjør at de vil bli værende etter at opplegget er over. Kan være et neste skritt i troslivet og lederutvikling.

Utfordringer: Kan være vanskelig å selge inn. Konfirmasjonsopplegget oppleves som "obligatorisk" for alle, dette er frivillig. Krever litt ekstra planlegging/ressurser ved siden av konfirmasjonsopplegget. Er også avsluttende på samme måte som konfirmasjonstiden, men ved god integrering i menigheten trenger det ikke å være et problem.

Husgrupper

Selv om navnet "husgrupper" kan høres gammeldags ut ser vi at dette er utbredt rundt om og virkelig har noe for seg! Å åpne hjemmet sitt for andre mennesker og dele et måltid er noe som alltid har og alltid vil oppleves godt for de som er med. Dette gir en mer intim setting hvor det å ta seg tid til å snakke om tro og tvil lettere finner sin plass. I tillegg skaper dette relasjoner på en mer direkte måte enn mange andre tilbud man kan ha, ettersom man kommer så tett innpå hverandre og relasjoner er hovedgrunnen til at man blir værende i menigheten. Mange husgrupper kan ta utgangspunkt i søndagens tale, mens andre tar for seg noen bibelvers og snakker om hva det kan bety i hverdagen.

Fordeler: Det er koselig å bli invitert hjem til noen. Settingen innbyr til samtale om de nære og vanskelige tingene. Skaper sterke relasjoner.

Utfordringer: Det er en større terskel å komme inn i en husgruppe som allerede er satt. Viktig å invitere nye første gang man møter dem slik at den/de nye føler seg inkludert og sett fra første stund. Sammensetningen av mennesker kan ha stor betydning for hvordan det fungerer i praksis.

Ungdomsklubb/ungdomsmøter

Ungdom og unge voksne liker å møtes. Ved å skape et fast sted hvor de kan møtes bygger vi et fellesskap. Relasjonene styrkes mellom de som deltar og et lavterskeltilbud kan være en "lettere" inngang for mange å ta med seg venner og bekjente. Det faktum at mye av opplegget vanligvis handler om nettopp det sosiale gjør at integrering av nye kan fungere bra. Dette er også en god arena for ledertrening. En fin setting hvor man kan utfordre de yngre til å dele tanker rundt sin egen tro.

Fordeler: Lett å få inn nye mennesker. Styrker gamle relasjoner og bygger nye. God plattform for ledertrening.

Utfordringer: Det kan være vanskelig å skape en bro mellom et slikt tilbud og det som skjer i korpset ellers.

Møteplasser på tvers av korps (f.eks Kings Cross, Connect)

En av utfordringene vi ofte kan møte på i korpsene er at vi har en eller to, kanskje tre ungdommer eller unge voksne i korpset. Dette kan være med på å gi en opplevelse av "å være alene" og en manglende fellesskapsfølelse kan oppstå. Ved å arrangere f.eks gudstjenester for ungdom og unge voksne på tvers av korpsene hvor man går sammen og lager noe, vil gjøre at de som sitter på korpsene rundt oppdager at det er flere i samme situasjon og at selv om vi hver for oss føler oss små så er vi store når vi står samlet. En av mange utfordringer i et korps er tilrettelegging av undervisning i en gudstjeneste. Ved å lage f.eks gudstjenester på denne måten kan man ha et helt annet fokus på hva man ønsker å gi undervisning i. En gudstjeneste som dette vil kunne ha alt sitt fokus på hvilke problemstillinger ungdom/unge voksne i denne målgruppen har. Man har også større frihet til å tilpasse innholdet når det kommer til musikk, lys, lyd og ikke minst at man kan gi rom for spisset undervisning til målgruppen. De eldre i en menighet har ofte vært kristne i gjennom et langt liv, men viktigheten av å gi de unge opplæring og undervisning som de kan ta med seg i møte med alle valg livet kaster mot dem i denne alderen er essensielt for å hjelpe dem i en utfordrende hverdag.

Fordeler: Synliggjør fellesskapet på tvers av korpsene. Tilrettelegger for å kunne formidle og undervise det som målgruppen har behov for. Gir fleksibilitet til at de unge selv kan få være med å utforme en gudstjeneste slik de selv ønsker.

Ulemper: Krever ressurser og evt. transport. Man må også være obs på klikk-dannelser fra de ulike menighetene og være bevisst på å inkludere deltakerne i de etablerte menighetene.

Forslag til gjennomføring

Opplegg for gudstjeneste og andre samlinger

Uavhengig av hvilken samling du ønsker å sette sammen er det noen spørsmål som er gode å stille seg selv underveis i forberedelsene:

Hvem er møtet/samlingen for?

Hva ønsker vi å oppnå med møtet/samlingen?

For eksempel:

1. Folk skal møte Jesus
2. Folk skal ha det bra og føle seg sett og ivaretatt

Be om at Gud skal åpenbare sin plan for deg slik at både tema og innhold blir slik Han har tenkt. Hva skal møtet inneholde? Har dere noen "faste" rammer som dere følge? Hva ønsker dere ellers å fylle samlingen/gudstjenesten med? HUSK! Alt vi gjør ønsker vi å gjøre for å peke på Jesus, vokse som kristen eller styrke relasjoner. Ikke gjøre noe bare for å gjøre det.

Her er forslag på elementer som kan være med i et møte/samling:

1. Sanger

Musikk er et viktig og sterkt virkemiddel. Det er viktig å sette fokus på hva vi bruker det til - lovsang er sang til Gud. Vi må ikke bare lese teksten, men også mene de ordene vi synger. Viktig å gjøre evt forsangere bevisst på dette. De har en VIKTIG oppgave.

Viktige elementer for å bruke lovsang på en så effektiv og vellykket måte som mulig:

- Tema på møte?
- Språk
- Norsk eller engelsk
- Er innholdet lett forståelig?
- Er det mye "interne begreper" og "kristenspråk"?
- Er det lett for noen utenfra å skjønne hva vi egentlig synger?
- Kjente sanger?
- Dersom nye: Er sangene lette å lære seg? Prøv å ikke introdusere mange sanger i samme møte/samling. Bruk de nye sangene gjerne om igjen flere uker på rad for at forsamlingen skal få lære seg dem ordentlig.

2. Andakt/tale

- Hvem skal tale?
- Noen som taler slik at ungdommer forstår.
- Tema? Hva ønsker en at ungdommene skal sitte igjen med etter møtet?
- Lengde på talen? Gi taleren beskjed slik at hun/hun vet hvordan dere ønsker opplegget.

3. Egen møteleder

Det kan være lurt å ha en møteleder som kan fungere som en person som holder alle møtedelene sammen. Det kan være greit at denne personen liker å snakke foran andre. Samtidig - dette er noe som er en øvingssak, så la folk få prøve seg! :) Første gangen kan unge være møteleder sammen med de eldre. Møtelederen er også den som vet hva som skjer når og sørger for at alle som burde vite hva som skjer - vet det.

4. Vitnesbyrd

Det kan være positivt at andre enn møteleder og lovsangsband er på scenen - det skaper et mangfold. Vitnesbyrd kan være en personlig fortelling hva Jesus har gjort for en, et bibelvers som betyr mye eller en oppmuntring til de som hører på. Dette kan både unge og gamle bli utfordret til å dele. På et ungdomsmøte kan det være fint å utfordre noen unge eller noen av de ungdommene som er litt eldre enn de andre - forbildene.

5. Ekstra tips

Det kan være lurt å variere hvordan møteformen er, samt gjøre en ekstra innsats for å få folk til å føle seg velkommen.

- Musikk før møtet begynner
- Bibelvers på skjerm
- Stå med døra for å ønske velkommen
- Bønnestunder for å be for og med hverandre
- Bønnestasjoner
- Tenne lys
- Filmsnutter i møtet
- Dramatisering av dagens andakt (for de yngre)
- Intervju
- Solosang

6. Møteplan

Det er lurt å ha en møteplan for alle de involverte. Dette kan hindre mye rot og misforståelser.

7. BE, BE, BE

Bønn før møtet begynner er en vinner! Husk at oppi alle forberedelsene som gjøres så er det fortsatt Guds ord vi ønsker å formidle.

Forslag til lovsanger for målgruppen:

Connect-lovsanger: <https://open.spotify.com/user/sto89/playlist/6zLq1o6zitG6OzPBy3DVSt>

Hillsong Young and Free:

<https://open.spotify.com/user/thotho/playlist/6wXTdJIG9RhBV0oet5Rdpv>

Diverse lovsanger:

<https://open.spotify.com/user/thotho/playlist/76vG0FjRwWHGwUyxYyYr9Y>

Forslag til tema for samlinger/andakter/taler

- Kristendommen: Fantasi?
- Hvem er Jesus? Hvorfor døde Jesus?
- Hvem er Den Hellige Ånd? Hva gjør Den Hellige Ånd? Hvordan kan jeg bli fylt av Den Hellige Ånd?
- Hvordan kan jeg være sikker på min tro?
- Hvorfor og hvordan bør jeg lese i Bibelen?
- Hvorfor og hvordan skal jeg be?
- Hvordan kan jeg leve det livet Gud har tenkt for meg?
- Synd og tilgivelse - finnes det en gråsone?
- Hvordan kan jeg stå i mot det onde?
- Hvorfor og hvordan skal vi fortelle andre?
- Skummer du gjennom livet? «Bevar ditt hjerte fremfor alt» og «Det hjertet er fylt av, taler munnen»
- The Dash (Hva representerer din dash? ("The dash" = Bindestreken mellom årstallene på gravstøtten)
- Tvil og tro - to sider av samme sak?
- Forbilde
- Hva er DU verdt?
- Jages Bønn
- Bønn - Ta Gud med i de store OG de små hverdagslige valgene
- Hvordan møte andre mennesker (en tjeners oppgave ut fra Joh. 13.12-17)
- Hvordan møte Gud i hverdagen. Konkrete tips om hvordan å ta med Gud hver dag. Bibelapp, rutiner, mailtjenester, andaktsbok
- Synd og tilgivelse (bønn om tilgivelse og bruke det for å «rettferdiggjøre» bevisste dårlige valg og handlinger

Andre ressurser singback, noter, grafisk o.l.

Grafisk

Gratis bilder: <https://unsplash.com>

Playback og tekst med akkorder (Koster penger)

<https://www.multitracks.com>

Bethel Music tekst og akkorder (gratis)

<https://bethelmusic.com/chords-and-lyrics/>

Besøk av Tonje og Ståle?

Innledningsvis skrev vi at vi ønsker å komme på besøk til din lokale menighet. Vi ønsker å kunne være en ressurs der vi kan bidra med samtale og veiledning i forhold til oppstart av nytt arbeid for unge voksne, samtale og veiledning i etablert arbeid, samt vi kan bidra med fokus-dager, lovsang, tale eller gjennomføring av gudstjenester. Vi kan også bidra på alternative samlinger med fokus på sport eller gaming. Dersom dere bare ønsker noen å samtale med er vi selvfølgelig tilgjengelig for det også. Vi er også tilgjengelig på Skype. Ikke vær redd for å ta kontakt!